

Pełnomocnik Wojskowy i Morski
przy Poselstwie Polskiem
w Londynie.

Odpis.

7282/75

38, Cadogan Square, S.W.

Londyn dnia 2 Maja 1921 r.

No. 759/Tajne.

D O

Naczelnego Dowództwa W.P.

Oddział II

w Warszawie.

Strajk
Górników.

Wznowione raz jeszcze dnia 23 Kwietnia rokowania między górnikiemami a właścicielami kopalń pod auspicjami Rządu ciągnęły się do dnia 28 z.m., kiedy nastąpiło ostateczne ich zerwanie. Rząd wystąpił był z szeregiem propozycji, z których najważniejszą była udzielenie tymczasowego subsydjum w kwocie £10.000.000, jako zapomogi na przejściowy okres kryzysu ekonomicznego, oraz ustalenie maximum redukcji płacy, nieprzekraczającej 3 s. na szyć w m. Maja i 3s6d. w m. Czerwcu. Konferencja delegatów górników, wybranych w okręgach specjalnie na te ostateczne rokowania, odrzuciła jednak projekt Rządowy, ponieważ "nie uwzględnia on zasady Narodowego Urzędu Płacy /National Wages Board/, oraz postulatu National Pool, za które górnicy występują". Po ogłoszeniu tej decyzji, delegaci wyjechali z powrotem do odnośnych okręgów, celem powiadomienia swych wyborców o rezultatach konferencji. Tak więc strajk górników ciągnąć się będzie nadal aż do zobopólnego wyczerpania.

Konferencja
Najwyższej
Rady.

Dnia 30 Kwietnia w wykonaniu postanowień Konferencji Premierów Angielskiego i Francuskiego w Lympe z dnia 24 z.m. rozpoczęła się w Londynie 11-a Konferencja Najwyższej Rady Międzysojusznicej.

Wielkie Mocartswa reprezentują:

Anglję: Lloyd George i Lord Curzon;

Francję: Briand, Loucheur i Berthelot;

SUBS.
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Włochy: Hrabia Sforza i Markiz della Toretta, poseł
w Wiedniu;

Japonję: Baron Hayashi i Kengormori;

Belgję: Jasper i Theunis.

Marszałek Foch i Generał Weygand przybyli również do Londynu; pozatem każda z odnośnych delegacji zawiera pokaźną liczbę ekspertów wojskowych i finansowych. Zadaniem Konferencji jest, według brzmienia urzędowego komunikatu "przedyskutowanie sytuacji, powstałej na skutek niezupelnego wykonania przez Niemcy Traktatu Wersalskiego w zakresie rozbrojenia, ukarania zbrodniarzy wojennych i odszkodowań".

Z powyższych trzech spraw ostatnia jest bez porównania najważniejsza, to też jej zostały poświęcone pierwsze posiedzenia Najwyższej Rady.

Odrazu wykonikły się dwa obozy: w jednym Francja i Belgja w drugim Anglja i Włochy.

Teza Francuska wyrażała się w natychmiastowem zastosowaniu środków koercyjnych przeciwko Niemcom przez okupację zagłębia węglowego Ruhry na skutek odrzucenia przez Niemcy żądania Komisji Odszkodowań uiszczenia z dniem 1 Maja całkowitej spłaty 20 miliardów marek, z których tylko 8 miliardów zostało dotychczas Komisji spłaconych.

Teza Angielska głosiła, że na skutek ostatecznego ustalenia przez Komisję Odszkodowań długu niemieckiego, jako wynoszącego 132 miljardy marek w złocie, czyli 6 miliardów funtów szterlingów, powstała nowa sytuacja, wymagająca, by Komisja wprzód określiła w jakiej formie Niemcy mają ten dług uiszczyć, a rezultaty decyzji Komisji winne być następnie w formie ultimatum Niemcom przedłożone.

Chociaż Konferencja nie doprowadziła w chwili pisania niniejszego raportu do ostatecznej decyzji, rzec można, że skończy

się ona kompromisem obu tez: francuskiej i angielskiej.

Lloyd George zrobił Francji koncesję, przyjmując francuski punkt widzenia, że, skoro Niemcy odrzuciły postanowienia Konferencji Paryskiej, te ostatnie przestają przez to samo wiązać Aljantów, którzy powrócili do litery Traktatu Wersalskiego, który jeden tylko ma dzisiaj znów moc obowiązującą.

Z drugiej strony Briand poczynił również znaczne koncesje Anglii, zgadzając się na uwarunkowanie zastosowania środków koercyjnych przeciwko Niemcom od przyjęcia lub odrzucenia przez nie ultimatum Ententy, które będzie im przedłożone, jak tylko Komisja Odszkodowań określi warunki spłaty już ustalonego długu niemieckiego.

Natomiast Anglja zgodziła się, by przygotowania natury zarówno wojskowej jak i ekonomicznej do okupacji zagłębia Ruhry były nadal prowadzone, tak by akcja mogła się rozpocząć za 10 dni, które stanowią niezbędny przeciąg czasu dla opracowania ultimatum i przedłożenia go Niemcom z 3-dniowym terminem dla odpowiedzi. Pozatem w razie Międzysojusznicznej akcji w dolinie Ruhry, Anglja gotowa jest współdziałać na morzu / zapewne blokując Hamburg/.

Tak więc dzięki stanowisku Anglii cios, który miał natychmiastowo w Niemcy ugodzić został raz jeszcze na czas pewien odłożony.

Na zmianę orientacji Premjera Angielskiego, który jeszcze dnia 28 Kwietnia, oświadczył po dwakroć w Izbie Gmin, że Anglja poprze Francję, wpłynęła zwłaszcza wizyta 4 wielkich bankierów Londyńskich, którzy dnia 30-go z.m. wytknęli mu, że natychmiastowa okupacja basenu Ruhry odbije się ujemnie

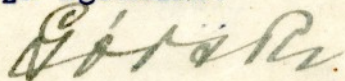
na handlu angielskim.

To też na pierwszym posiedzeniu Rady sytuacja zdawała się bez wyjścia, a w pewnej chwili była ona tak krytyczna, że Briand zagroził, iż natychmiast opuści Londyn z całą delegacją francuską. Niemniej jednak, chociaż dzisiaj Francja raz jeszcze zgodziła się czekać, w ostatecznym wyniku teza francuska akcji zbrojnej musi wziąć górę, albowiem rzeczą jest jasną, że Niemcy bez zastosowania przeciwko nim siły, nie nigdy nie zapłacą; pozatem ze wszystkich państw Ententy Francja jest dzisiaj jedyną, która ma siłę i może ją rozporządzać. Anglja zaś operuje wiele bardziej prestige'm swej potęgi niż siłą aktualną, albowiem sparaliżowana jest zupełnie sytuacja wewnętrzna: ekonomiczną w metropolji, a polityczną /separatystyczną/ w dominjach. Dla Francji zaś cała sprawa sprowadza się do wyboru, co będzie dla niej korzystniejszem: utrzymanie Entente'y czy otrzymanie odszkodowania wojennego.

/-/ W. Kłoczowski.

Kontr-Admirał W.P.

za zgodność:

ROTMISTRZ.

